

DÜNYA AHİRET DENGESİ-3

Nureddin Yıldız'ın "Dünya Nasıl Dönüyor?" (23.) dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Bugünkü hayatımızın dikkatten kaçan belki de en önemli sorunlarından birisini ele alıyoruz. Diyoruz ki: "Bir dünya-ahiret dengesi kurundayız." Dünyayı tepeleyip atmak çare değil, ahireti kazanmak için dünyadan kaçmak diye bir şansımız da esasen yoktur. Rabbimiz bizi bu dünya toprakları üzerinde imtihan etmeyi murat etmiştir. Rabbimizin bizim için takdir buyurduğu bir imtihan çeşidi dışında kendi kendimize seçenekler üretemeyiz, yaparsak yanılmış oluruz. Rabbimiz bize namazı emrettiği gibi yemek yemeyi de bir tür emretmiştir. Çünkü namaz kılmak için yemek yiyor olmak lazım.

Bir insan "ben ileride günah işlemeyeyim" diye intihar edebilir mi? Ederse maazallah cehennem düşer. Yaparsa iyi bir iş yapmış olmayacağı gibi, en kötü işi yapmış olur. Tıpkı bunun gibi müminlerin dünyayı yok sayarak Müslümanca bir hayat yaşamaları da mümkün değildir. Tıpkı insanın intihar edip günahlardan kurtulayım derken, en büyük günahlardan birini işleyip belki de ebedî cehennemde kalacak -maazallah- büyük bir hatayı işlemesine benzer bu. Müminler bireysel olarak da intihar edip cehennemlik işler yapmaktan korunamazlar, toplum olarak da dünyayı ihmal edip Allah'ın razı olacağı bir ahiret hayatı yaşayamazlar. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'in hayatı böyleydi. Ashab-ı kiram örnek nesil, böyle bir hayat yaşadılar.

Nasıl hayat? Dünya ile ahireti yerli yerine oturtturarak. Ne dünyanın kölesi oldular ne de dünyayı yok saydılar. Kur'an'ımızdan yüzlerce ayet, Allah'ın Peygamberi'nin hadislerinden binlerce hadis, dünya ile ahiret arasında bir denge kurulması gerektiğini bize emretmektedir. Bizim şahsî kanaatimizin bu alanda hiçbir değeri yoktur. Yani "biz böyle düşünüyoruz" ya da "filanca böyle düşündü" diyemiyoruz. Üçüncü defadır bir konuyu tekrar ediyorum.

Mesela; Rabiâtü'l-Adeviye isimli bir kadın var. Vaka bu Abbasiler döneminde yaşamış. Gerçekten kadın dünyasının, ashab-ı kiram nesli hariç şüphesiz, tâbiin nesli de hariç, kadın dünyasının belki de zahirî ölçülerle birinci, ikinci denebilecek çapta Allah dostu bir kadın; dünyaya tenezzül etmemiş, yani yemek içmekle bağı olmamış bir kadın. Tam anlamıyla bizim veli dediğimiz, evliyadan dediğimiz bir kadın Rabiâtü'l-Adeviye rahmetullahi aleyha. Şimdi onun hayatına dair bir kısmı sonradan icat edilmiş menkıbeler var ama esasen realite olan, gerçekten yaşadığı menkıbeler var ki, yani bugün bizim filmini bile seyretsek inanmayacağımız şeyleri takvalık adına, züht adına yapmış. Şimdi, kadınlar mesela Rabiâtü'l-Adeviye'yi örnek alıp "Bundan sonra biz onun gibi züht hayatı yaşayacağız. Börek yok, poğaça yok, dantel yok, kanaviçe yok, temizlik yok, deterjan yok, ziyaret yok, çeyiz yok, gelinlik yok..." diye bir hayat ihdas etseler, bunu da "Allah rızası için Rabiâtü'l-Adeviye'yi örnek aldık. Onun için -o nasıl olsa Allah dostu- örnek aldık, o örneklikle biz bunu yapıyoruz." deseler, çok dikkatli dinlemenizi rica ediyorum, bununla Allah'ın yüzde yüz razı olacağı bir iş yapmış olmazlar. İki nedenden dolayı:

Bir; Rabiâtü'l-Adeviye, Harun Reşit'in İslam topraklarına şeriatı tatbik ettiği, İslam'ın tam anlamıyla devlet olduğu bir zamanda yaşamış. O zamanı kim bulursa çekilsin bir mağarada sabaha kadar namaz kılsın. Şimdi ise fert olarak ve cemaat olarak dinimizi korumak ve yaymak herkese farz hâle gelmiş bir zamanda yaşıyoruz biz. Harun Reşit'in zamanında değiliz. İnternet zamanındayız biz. Kaçarak bir düşman yok edilemiyor. Düşmandan ne kadar kaçarsan düşman o kadar mağlup oluyor

diye bir kural var mı? Üzerine gitmen gerekiyor. Aksi takdirde nesiller şeytanın ağına mahkûm kalıyorlar.

İkincisi; Rabiâtü'l-Adeviye rahmetullahi aleyha elbette güzel, mübarek ve harika işler yapmış. Evlenmemiş, çocuğu olmamış vesaire neler anlatılıyorsa onun hakkında. Ama dur bir dakika! Çocuk doğurup büyüten, üç kız büyüten kadına Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem vaat ettiği sevapları ne yapacaksın? Münferit bir örnek ümmet-i Muhammed'in yegâne örneği sadece Resûlullah'ta olur, sallallahu aleyhi ve sellem. Sadece Resûlullah'ta olur. Ömer bin Hattab bile münferit olarak örnek değildir. Devlet başkanı olup da ümmet-i Muhammed'e kurallar getirdiği zaman zaten onlar itaat edilen şeyler oldu. Şimdi Ömer bin Hattab deyince akla ne geliyor? "Bırak beni ya Resûlallah, kafasını vurayım bunun!"

Peki, şimdi delikanlıların camide cuma hutbesi okunurken "Hoca efendi, bırak şu adamların kafasını vuralım" demeleri mi gerekiyor Ömer gibi Müslüman olmaları için? Demek ki münferit bir Müslüman örnek değil. Ama Ömer devletin başına geçti, Ömer'in hareketlerini ashab-ı kiram gördü, tasdik ettiler, doğru dediler. Ümmetin kararı oldu onlar o zaman, kamulaştı kararlar. Bunun dışında bir Müslüman ne kadar müttaki olursa olsun, ne kadar fazıl ve üstün hareketler ederse etsin Allah'ın ve Peygamberi'nin adına kural koyacak nitelikte tutulamaz. O yaptığı kendi adına fazilettir. Ecir kaynağıdır. Bunu tartışmaya gerek yok ama "ümmet-i Muhammed bundan sonra Rabiâtü'l-Adeviye gibi olsun" dediğin zaman burada sıkıntı olur. O zaman biz Ömer bin Hattab gibi genç yetiştirirsek ancak nesil yetiştirmiş oluruz. Sıkıştığında "Bırak şu münafık hocanın kafasını vurayım" desin o zaman, bunun adı Haricilik oldu.

Ashab-ı kiramı biz bir bütün olarak, bir tablonun birleşmiş, parçalarla bütün hâline gelmiş şekli olarak gördüğümüz zaman ashab-ı kiram bizim için mübarek bir nesildir. Her biri kendi çapında Ebu Zer radiyallahu anh başta olmak üzere farklılıklarıyla mübarektirler, değerlidirler. Her biri o farklılıkla Rabbine kavuşmuştur. Ama örnek Resûlullah'tır, sallallahu aleyhi ve sellem. Ve O'nu olduğu gibi, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi olduğu gibi nesil olarak yaşayan ashab-ı kiramdır. Bu noktayı üçüncü defadır tekit ediyorum. Neden? Çünkü bir kişinin peşinden gitmek kolay geliyor nefse. "O sarı giydi biz de sarı giyelim. Sarığını sağdan sarkıtmıştı, sarığına kuyruk yapmıştı, tamam biz de öyle yaptık..."

Bir kişinin taklidi kolay, kırk izin bulunduğu bir kar üzerinde senin kendi izini sürmen çok zor. Koca vadide iki tane ayak izi var, tıptış tıptış ondan gidiyorsun zaten. İz sürme sorunun yok ki. Aynı izlere basarak gidiyorsun. Ama bir sürü izin bulunduğu bir ortamda senin iz bulup gitmen çok önemli. Bu sebeple nefis kolay olanı tercih etmek ister. Bir hoca efendiye, bir şeyh efendiye, Allah dostu diye bilinen birine sarılıp gitmek kolay. Yine ulemanın, meşayihin, evliyanın örnek alınması gerekir, bunu konuşmuyorum. Ama münferitleşmiş, kendi nev'ine münhasır hâle gelmiş velinin, şeyhin, âlimin yolundan değil; silsileyi devam ettiren, ashab-ı kiramdan gelen bereketli hayatı devam ettiren, bir farklılık değil taklit getiren, öncekilerin, ashab-ı kiramdan itibaren gelen, öncekilerin silsilesini, ayak izlerini devam ettireni taklit etmektir esas olan. Bu da pek çoğu aynı anda taklit etme anlamına geliyor. Yoksa farklılıklar, aykırılıklar zaten nefsin hoşuna gidiyor. Kolay da geliyor bu. İslam adına dünya ve ahiret dengesini tutturarak devam ettirmede çok önemli bir kural, bu sebeple bunu defalarca tekrar ettim.

Geçen dersimizin sonunda İmam Tirmizî'nin Sünen'inden bir hadis nakletmiştim. O hadis-i şerif üzerinden devam edecektik. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz dünya ve ahiret

dengesini kurarken bu dengenin bir ahiret eksenli olmasını bir de dünya eksenli olmasını tavsiye buyurmuştu; yani esas dünya eksenli ama ahireti de atamıyor bir kenara ahiretle yaşıyor. Bir de gaye ahiret ama dünyayı da bir kenara atmıyor. Dünyayı da atmıyor. Çünkü ne dedik? Denge kurulması gerekiyor. Bu din denge, yüzde elli-elli anlamına değil ama denge; dünyaya hak ettiği kadar ahirete de hak ettiği kadar. Bu bazen %1 dünya olur, % 99 da ahiret olur.

Sofraya oturduğunda bir Müslüman yemek yerken, zahiren bakıldığında yüzde doksan dokuz dünya için ordadır, yüzde bir de ahiret için. Denge budur zaten. Nerede, ne yapılması gerektiğini bilmeye denge denir. Şöyle bir araç düşününüz; şoför uzun bir yola çıkıyor, direksiyonu ve gaz ayarını kilitliyor. Yüz yirmiye kilitliyor, basıyor gaza, anahtarı açıyor, yüz yirmi gidiyor araba. Böyle bir yolculuk dünya standartlarında mümkün değil. Çünkü yer yer düşmen gerekir. Yer yer sağ sol kaymaları gerekir. Dünya ve ahiret dengesi %50 dünyaya, %50 ahirete değil. Ahiret mantıklı dünyayı da ihmal etmemek. Bunu Tirmizî'nin rivayet ettiği hadis-i şerifte görmüştük. Hadisi tekrar hatırlayalım. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ne buyurmuştu: "Bütün derdi dünya olan ve bütün derdi ahiret olan..." diye ikiye ayrılmıştı.

Bütün derdi ahiret olan için Allah, onun işini bir araya getiriyor. O dünyanın peşine koşmadığı hâlde dünya ona geliyordu hadis-i şerifte. Ana eksenini dünya olan ise bir türlü dünyalık işlerini bir araya getiremiyor, neticede de kaderinde yazılından başka da bir şey gelmiyordu ona. Hadis-i şerif buydu, bu hadis-i şerifi okumuş ve dersi bitirmiştik. Şimdi bu hadisten hareket ederek, yani bütün derdini dünyaya yığan veya ahiret mantığıyla yaşayan bir Müslüman veya bir insan ya da toplumlar olarak, İslam toplumu ve küfür toplumu açısından ele alıp, bu hadis-i şeriften yola çıkıp değerlendirme yapacağız.

Kardeşlerim,

Birincisi; "Dünyanın kâfirin tek gayesi olması doğaldır" demiştik. Neden? Zaten iman etmediği ahiret için yatırım yapması niye beklensin ki kâfirden? Onun bütün varı yoğu dünyadır. Dünyadan başka derdi yok ki çalışmasına dünyadan başka bir birim alan ayırsın. Dolayısıyla kâfir çalışırken dünyadan elde etmesi ne kadar mümkünse o kadar çalışır. Bütün dünya onun olsa ona az gelir. Neden? Çünkü kâfirde haset vardır. İkinci insana bir avuç buğday kaldığında o ondan rahatsız olur, tamamı onun elinde olsun ister. Bugün bu kuralın, yani kâfir dünya kuralının, blok olarak uygulanabileceği kitleye Batı toplumu deniyor, Batı kültürü deniyor. Batı deyince Bulgaristan'dan itibaren ta Amerikan sahillerine, okyanusa kadar olan bölüm batının adıdır. Yani batı aslında şu anda bizim kullanımımızda "güneşin doğarken battığı yer" anlamında değil, kültür olarak şark denen, İslam'ın karşı tarafında kalan, Doğu kültürünün karşısında kalan, tıpkı hani sağ-sol deniyor ya halklar bölünürken, sağcılar ve solcular deniyor, dünya kültüründe de sağ-sol değil, Doğu ve Batı olarak ayrılıyor Müslümanlar'ı konuşacakları zaman.

Batı kültürü, bugün bahsettiğimiz dünyayı tek var olma yeri olarak gören anlayışın yaşadığı yerdir. Evet, Almanya'da, İngiltere'de iki-üç milyon Müslüman da var, bunu kastetmiyoruz. Onun karşılığında Türkiye'de de o kadar Müslüman olmayan var. Yani kitle olarak o cenah küfrü temsil ediyor. Bugün Batı bu mantıkla yaşıyor. Nedir? Bütün dert dünyadır. Ve dünyadan elde edilebilecek mümkün ne varsa onu elde etmektir. Bunu siz bir maden ocağında bir kilo demir yahut da kömür madeni bırakmayacak şekilde ocağı yalayarak çekip sömürme de anlayabilirsiniz. Eğer dünyalık elde etmesi için kendi doğurduğu çocuğu imha etmesi gerekiyorsa ona bile sıcak bakan anlayış da diyebilirsiniz.

Bunun için de on sekiz yaşından sonra bir gün bile çocuğuna bir tas çorba vermemeyi normal gören anlayış budur. Çünkü kanunlar on sekiz yaşından sonra herkesi mükellef saydığına göre “çalış kazan”dır. Kanunlar Almanya’da on dört yaşına indirirse rüşt çağını, on dört yaşından sonra bir kişi bir çocuğa bir çorba vermez. “Devlet baksın sana” olacak. Çünkü daha sonrası gerekmiyor ki, “Ben yaşlanınca zaten devlet bana bakacak düşkünler yurdunda” diyor. “Kazara bir çocuğumuz olmuştu, onu da on sekiz yaşına kadar getirdik. Bundan sonra ne yaparsa yapsın” diyor. Müminse bu çocuğu dünyada ahiret için büyütüyor. Dünya lezzeti olarak bir çocuk doğurmuştu ama o çocuk ahirette karşısına çıksın diye büyütüyor. Dolayısıyla yüz on sekiz yaşında da olsa çocuk hâlâ “yavrum” diye ona sarılır. Çocuğun yaşı yok, çocukluğu vardır Müslüman annenin ve babanın gözünde.

Batı kültürüyle Doğu kültürü dedikleri ya da küfür kültürüyle Müslüman kültür arasında dünyayı algılama ve dünyadan yararlanma mantığıdır bu. Ne yazık ki, ne yazık ki Müslüman olduğunu düşündüğü hâlde, Müslümanlıktan çıkmayı kabul etmediği hâlde, yaşam tarzı olarak Batı gibi yaşayan Müslüman toplumlarda da bu tür anlayış adım adım yerleşmektedir. Deyim yerindeyse, doğruysa ifadem bizde de artık hayat böyle olmaktadır.

Mesela, bizim kültürümüzde, itikadımızda, örfümüzde altmış beş yaşında bir baba düşünelim. Otuz beş yaşında oğluna “oğlum bana şu kadar bir para verir misin?” diyor. Peygamber Efendimiz bunu ne diye özetlemişti “sen de malın da babanısın” demişti. Bundan yüz sene önce, yüz elli sene önce hatta elli sene önce şu Anadolu’nun, Alparslan’ın fethettiği topraklarda köyde caminin önünde veya köy kahvesinin önünde bir ihtiyar adam oğluna, “Oğlum bana bir beş yüz lira borç verir misin?” dediğinde “baba sen bunu muhakkak ağabeyime de veririsin ha, şimdi ağabeyden iste ya” diyen bir çocuk hangi köye girebilirdi? Babasına senet yazarak borç verebilir miydi bir çocuk? Bu topraklarda bugün çok rahat bir şekilde “banka orada baba, bankaya gidebilirsin” denilebiliyor. Kefil bile olmaz babasına. Korku ne? Kardeşlerime verir, bölüşürken kardeşlerimden pay düşer. Bu bizim de ahiret için yaşadığımızı düşündüğümüz hâlde mantığımızın bu olmasından kaynaklanıyor.

Deniyor ki: “Batı’da beş dediye beş veriyorlar, on üç dediye on üç veriyorlar. Sözlerinde duruyor adamlar ya...” diye Batı’da işlerin aksamadan yürüdüğünü hep bize örneklendiriyorlar. Bu doğrudur, keşke bu topraklarda bunu örnek olarak konuşmak mümkün olmasaydı. Keşke hâlimiz bu konuşmayı gerektirmeseydi ama ne yazık ki doğru bu. Ama Batılı insan Allah’tan korktuğu için, kul hakkından çekindiği için, vaadinde durmamak münafıklık alametlerinden olduğu için mi dört dediye dört oluyor, beş dediye beş oluyor, sözlerinden caymıyorlar? Hayır, hayır. İstanbul’da saat dörtte geleceğim diyen biri dördü yirmi geçe gelse “Özür dileriz. Allah’ını seversen hakkını helal et.” diyen birine Allah’ın adını andığı için üstüne bir de çay ısmarlar, “Helal olsun kardeşim önemli değil ya, boş ver” der. Ama Batı kültüründe o yirmi dakika mahkeme kararıyla tazminata bile dönüşür.

Onlarda ozon tabakası delinmesin diye toplantılar, çevre şuuru varmış. Kim dedi onu ya! Hesap etmişlerdir onlar. İleride bu çevre kirliliğinin oluşturacağı kanserojen hastalıkların masrafları devletin bütçesini sarsar, şimdiki çevre yatırımları daha ucuzdur, onun için çevre yatırımı yapıyordur o. İnsan değerli değil ki onun gözünde. Merhamet diye bir şey yok ki. Ama bu, buradaki bizim dört deyip de on dörtte gelmenin mubahlığı anlamına değil, ayrı bir mesele. Keşke biz burada darb-ı mesel konusu olmasaydık Müslümanlar olarak. Batı tam bu hadis-i şerifteki gibi tek dert dünya mantığı bir hayat yaşar. Bu yüzden her yerden önce işçi sendikaları Batı’da çıkmıştır. İşçi sendikaları çıkmıştır, karşısında da işveren sendika kurmuştur. İkisinin üzerinden de birileri geçinmiştir hep. Başka türlü kimsenin başkasının hakkına riayet etmesi mümkün değil. İşçi sömürülür aksi takdirde.

Kardeşlerim,

Burada Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemin bir cümlesine bizim defalarca inceleme maksadıyla bakmamız lazım. Nedir o? Şimdi Batı bu mantıkla yaşayınca ya da Batı'ya özenen Müslüman toplumlar bu mantıkla yaşayınca işleri iyi mi gidecek acaba? Hayır! Kesinlikle iyi gitmeyecektir. Neden? Hadis-i şerif ne diyor: "Hiç iki yakası da bir araya gelmez onların" diyor. Ama on binlerce, yüz binlerce avukat da iş ve işveren kavgalarından geçimini sağlayacağı için, kurtların arasında çakallara da iş düştüğünden, kurtları kovalayan tilkilere de iş düştüğünden herkes hâlden memnundur da Batı; şanlı, şöhretli, gözümüzün önünde bir tablo gibi izlenmektedir.

Nüfuz edildiğinde sosyal yapısına; çökmüş, kadınların doğurmak istemediği, insanların eşlerine, hanımlarına bir dilim ekmek götürmeyi bile angarya gördüğü, doğurduğu çocukları insanların çocuk evlerine bıraktığı, kimsenin kimseye bir yeşil ışıkta "beş dakika sonra ben giderim" diye bekleme toleransı göstermediği bir toplum Batı toplumdur. Efendim yayalar geçerken kimse geçmiyormuş. Burada da yayaya dokununca yirmi sene hapis cezası! Velev ki yayaya bir şey olmasın koysunlar, maaşı kadar trafik cezası koysun. Bak bakalım yaya yokken bile kimse geçmez yoldan! Yani bu insana merhametten mi yoksa trafik cezalarının işçi maaşı kadar ağır olmasından mı kaynaklanıyor? Elhamdulillah, ümmet-i Muhammed olarak her ne kadar asr-ı saadet yılımızda değilseniz de biz, asr-ı saadeti eksen alan bir hayat tarzını planlayıp peşinde koştuğumuz için yüksek bir ideale bakıyoruz, huzurluyuz. Ama Batı'nın bir ideali de yoktur, olması da mümkün değildir. İdeali dünyadır, sosyal güvencedir. Ondan ötesi yoktur. Ondan ötesi Batı için intihardır. Mutluluktan intihar etmek zorundadır; birey olarak, fert olarak.

Kardeşler,

Bu hadis-i şerifin yorumu olarak bir başka husus: Biz dünyayı "sineğin kanadı kadar bile Allah'ın gözünde değeri olmayan yer" olarak görüyoruz. Naslar böyle. Allah'ın bakışında dünya, sineğin kanadı kadar bile değerli değildir. Çünkü sinek değersiz bir hayvan. Ama bizim için dünya, ahiret piyasası ile tartılacak bir yerdir. "At gitsin dünyayı" kimse diyemez! Kâbe'miz bu dünyanın üzerinde bizim. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin mübarek vücudu bu dünya topraklarında şu anda. Secde etmek için karış karış dolaşacağımız bir dünyadayız biz. "At gitsin dünya" değildir, bu yanlışır. Çünkü dünyası olmayanın ahireti olması mümkün değildir. Ahirete giriş kapısı dünyadır.

Eğer biz dünyayı 'olmasa da olur' görürsek Enbiya suresinin 16. ayetini Kur'an'dan çıkarmamız gerekir. 16. ayeti ne Enbiya suresinin:

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا

"Gökleri ve yeri yani dünyayı ve ikisi arasındaki eşyayı"

لَاعِبِينَ

"Oynamak için yaratmadık."

Allah nazarı ile bakıldığında dünyanın sinek kanadı kadar değeri yok. Kullar olarak bakacaksan oyuncak olarak yaratmadı Allah dünyayı. Cennetin kazanılma yeri ise dünya, cennet kadar değerlidir.

Dünyaya gelmeden kimse cennete gitmeyecek çünkü. Cehennemden kurtulmuş olmak için dünyada yirmi sene, elli sene hayat yaşamak gerekiyorsa, cehennemin ağırlığı kadar tehlikelidir dünya o zaman.

“Mendebur dünya, mendebur dünya” diye eli ile tepen birine “Bu ayeti nereye koyacaksın? Allah Teâlâ bu bir oyun değil” diyor. Milyarlarca kulu Allah’ın cennete veya cehenneme girmek üzere mahşer yerinde toplandıklarında dünyadaki bir günleri, bir saatleri, bir ömürlerinin üzerinden toplanacaklar. Kimseye mahşer yerinde “Güzel bir secde yap bakalım ona göre puan vereceğiz” diyecekler mi? Dünyada yaptığın secdeler, dünyada yaptığın cihat neyse onun karşılığında Allah cennete koyacak.

Bu sebeple dünyayı ahiretin kazanılma yeri olarak görüyoruz. Ahiretin kazanılma yeri olan dünya, gözümüzde ahiret kadar değerli olur. Ama ara-tampon bir bölge olduğu için. Yoksa aslında kıymetli olduğu için değil. Allah cennete kıymet veriyor. Ahiret kıymetli. Ama orayı dünyaya bağlıyor. Biz dünyayı fani biliyoruz. Tıpkı ne gibi? Ben köyüme gitmek istiyorum. Ama at arabası ile gideceğim. Bir atın çektiği at arabası ile gidiliyor benim köyüme. Değerli olan benim köyüm. İster at arabası olsun, ister eşek arabası olsun, ister füze olsun; beni köyüme ulaştırırsın. Hedef cennettir. Ama bu cennete dünyadan başka gidilecek bir kapı yoktur. Binip giderim, onu da salarım yamaçtan aşağıya. Dünya da böyle.

Madem Rabbimiz bizi dünyaya bu şartlarda getirdi ve cennete gitme ya da cehenneme gitme fırsatlarını, tuzaklarını hep bu dünyaya koydu; biz cennet ve cehennem olarak dünyayı görürüz. Bunun için kâfirlerin elinde iken dünyanın yönetimi, “bizi bunlar cennete gidecek şartlarda yaşatmazlar” diye onların elinden alınmış, muvahhit müminlere teslim edilmiş bir dünya oluncaya kadar dünya; cihat yaparız, yapmak zorundayız.

Kur’an-ı Kerim’den ayetler zikretmek istiyorum. Fırsat bulduğumuzda bu mantıkla bu ayetlerin tefsirlerini okuyabilelim. Kendinden de zaten anlaşılıyor. Ama özellikle tefsirinden de okuyabiliriz. Kehf suresinin 7. ayeti:

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ

“Dünyada görülen her şeyi”

زِينَةً لِّهَا

“Onun bir süsü olarak yarattık biz.”

Ne görüyorsan dünyada; ırmaklar, vadiler, para kazanan insanlar, ziraat, mahsuller, fabrikalar, binalar, köprüler, siyaset, ticaret; ne görüyorsan dünyada. Neden ya Rabbi?

لِنَبْلُوَهُمْ

“Sınayalım diye.”

أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

“İnsanların hangisi “daha güzel iş yapacak, bunu görmek için.” Bunca dehşetli yatırım, bizim deyimlerimizle konuşalım, bunca büyük yatırım niye yapılmış? Daha iyi kullarını görmek istiyormuş Allah da ondan. Hâlbuki biz vadileri, ovaları, fabrikaları vesaireyi “Dünyanın fitnesi; uzak dur!” diye anlıyoruz. Kehf suresinin 7. ayeti, bunları kulluk sınavı olarak koyduğunu Allah’ın gösteriyor. Dünyanın kendisi bir imtihan, içindeki her şey de bir imtihan. Fakir sahabiler de bu imtihanı kazandılar. Abdurrahman ibni Avf gibi zengin sahabiler de -Allah hepsinden razı olsun- bu imtihanı kazandılar. Zenginliği veya fakirliği, varlığı, yokluğu, soğuğu, sıcaklığı...

Şimdi arkadaşlar, ne dedik: “Rabiatü’l-Adeviye gibi müminlerin, önder insanlarından birine bakıp dünyadan el-etek çekmek doğru değildir” dedik. Rabbimizin ayetlerini nereye koyacağız? Maide suresinin 87-88. ayetlerini dikkatlice izleyelim.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

“Ey iman edenler”

Kim bu ayetin muhatabı? Biz, müminler elhamdülillah.

لَا تَحْرَمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

“Allah’ın size helal ettiği güzel şeyleri haram etmeyin.”

وَلَا تَعْتَدُوا

“Onlara tapınıp da gitmeyin, aşırı da gitmeyin.”

Demek ki Allah’ın helal ettiği şeyleri ölçüsüyle kullanın. Aşırı da gitmeyin.

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

“Allah aşırı gidenleri sevmez.”

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا

“Allah’ın size helal ve temiz olarak verdiği rızkı yiyin.” Bal verdiyse bal yiyin, reçel verdiyse reçel yiyin.

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

“Şu iman ettiğiniz Allah’tan korkun ha!”

Nerede korkun? Aşırı gidip nimetlere tapınmakta ve imkânın olduğu hâlde yırtık ayakkabı ile dolaşmakta. İkisinde de Allah’tan korkun, dikkat edin. Pintilik de yok, müsriflik de yok. Müsrifler şeytanın kardeşleri, pintiler de hoş insanlar değil. Verdiği zaman Allah nimet, o nimeti dengeli bir şekilde kullan. Vermediyse sabret. İman ölçüsü. Demek ki dünya en basit bir nimet bazında bile, yiyecekler, içecekler bazında bile, toprak kazanma vesaire bazında bile ahiretten koparılıp yok sayılması gereken bir yer değil; bunu ayetlerden düşünüyoruz, anlıyoruz.

Burada müminin düşebileceği bataklık iki çeşit oluyor demek ki:

Birincisi; dünyayı yok sayıp şeytanın adamlarına terk etmek. Mümin için bir bataklıktır bu.

İkincisi; dünyayı ahiret yerine koyup cennete girmeden burayla iktifa etmek. Sanki başka bir gideceği yer yokmuş, kâfirlerde olduğu gibi. İkisi de yanlış. Mümin olarak biz Rabbimizin razı olacağı hayat istiyoruz, elbette dünyayı tek merci olarak görmüyoruz. Ama dünyada secde edilmeyen Allah'ın dininin cari olmadığı bir karış yer kalmasın da istiyoruz. Dengemiz budur.

Burada ayetler var kardeşler! Bu ayetleri ben uzatmayayım diye fazla üzerinde ağırlaştırmadan konuyu hızlı bir şekilde okuyacağım. Kâfirler dünya hayatı üzerinde bir yatırım yapıyorlar, müminler yatırım yapıyorlar. Kâfir ilah ediniyor dünyayı. İlah, onun için ilah, her şeyi sosyal güvencesi, diploması, evi, iş yeri, otobüsü, ne ise, dünyada ne arzu ediyorsa o onun ilahı. Mümin böyle yaparsa helak olur diyoruz. Bu tarafta da mümine “dengeli, makul bir şekilde dünyayı sahiplen” diyoruz. İki ayet kâfirlerin bu mantalitesini anlatıyor.

Hud suresinde ve En'âm suresinde onları konuşalım. İki ayet de müminlerin dengeli dünya siyasetini anlatıyor.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ

“Kim dünya hayatına yatırımını yaparsa onu ona veririz, dekoruyla veririz. Onlar dünya hayatını elde etmekte bir sıkıntı çekmezler.” Hud suresinin 15. ayeti. Bunun açıklamasını geniş konuşmuştuk.

“Batı her şeyi elde ediyor, kâfirin tuttuğu altın oluyor yav! Bizim tuttuğumuz da hamur olup gidiyor.” diye görüyor ya mümin, En'âm suresinin 44. ayeti bunun gerekçesini açıklıyor. Batı kim? Allah mefhumunu muharref hâliyle bile olsa kiliseye kapatmış laik toplum demek Batı toplumu. Laiklik ne demek? Vicdanlara, ruhlara ve kiliselere indirgenmiş din; ticaretten, ziraattan, siyasetten, sokaktan, caddeden, stadyumdan, fabrikadan atılmış din demek laiklik. Batı kültüründeki anlayışın sonucu olan Fransız İhtilali ile beraber de Avrupa'ya damgasını vuran laiklik. Bunlar kiliseye daralttıkları dinlerine rağmen sokaktan, ticaretten, ziraattan, marketten, fabrikadan, siyasetten... Her şeyden attıkları dine rağmen aradıklarından fazlasını buluyorlar. En'âm suresinin 44. ayeti gerekçesini söylüyor:

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ

“Onlara anlatılan ahiretten etkilenmemeye başlayınca ya da onlar tamamen unutunca ahireti,

فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ

“her şeyin kapısını onlara açtık.” Her şey sizin o zaman.

حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا

“Sonunda ellerindekiyle mutlu olmaya başladılar.”

أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَاذًا هُمْ مُبْلِسُونَ

“Bir de ansızın onların işini bitiririz, her şey ellerine ayaklarına karışır.” Çok açık bir şekilde ‘yok Allah’ dedin mi, Allah kiliseye daraltılmış bir dinin ürünü olarak kaldı mı, bütün kapılar sana açık; aradığından fazlası.

Bu, Hud suresinin 15. ayeti, En’âm suresinin 44. ayeti dünyanın batısındaki ve Batı kafalısındaki bolluğun bazılarına göre mutluluğun nedeni ve Allah tarafından onlara verildiğinin belgesi. İnsanlar diyorlar ki, “Ya adamlar var ya her şeyi yerli yerine oturtmuşlar. Düzen var adamlarda ya. Ya şöyle işliyor böyle işliyor...” En’âm suresi de diyor ki: “Onlar dinlerinden, imanlarından, umut kesilmiş kimse olunca biz verdik her şeyi onlara.” Allah, “biz verdik bütün bu zenginliği onlara” diyor. Onları dışarıdan seyreden imanı zayıf kitleler de “Adamlar her şeyi iyi yaptılar” diyor. Sadece paketin üstüne bakınca Batı iyi yaptı oluyor ama Kur’an’ın penceresinden bakınca bunlar imanlarından umut kesilmiş kitleler oldukları için istediklerinden fazlası kendilerine verilmiş olduğu anlaşılıyor. Bu iki ayet, kâfirin penceresinden baktığımız zaman görünen dünyadır. Mümin penceresinden bakmak gerekirse; mümin insan yeryüzünde dünyadan nasibi olmayan insan mıdır? Çünkü onlar umut kesilince imanlarından, yüzde yüz her şeyin sahibi oldular, mümin insan yüzde yüz imanlı olunca dünyadan nasibi mi koptu bunun ters tarafı olarak?

Hayır, Araf suresinin 32. ayeti, Kasas suresinin 77. ayeti bir denge kuruyor.

قُلْ

“De ki ey Peygamber!”

مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ

“Allah’ın şu kulları için çıkardığı süsleri ve temiz rızıkları kim haram yapıyormuş? Kim müminlerden engelliyor bunu?”

قُلْ

“De ki ey Peygamber!”

هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ

“Bunlar dünya hayatında müminler içindir.”

خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ

“Kıyamet günü de zaten özellikle onlarındır.”

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

“Bilen bir millet için biz ayetlerimizi bu şekilde tertipleriz, açıklarız.”

Dünyada da müminlerindir bu nimetler. Dolayısıyla müminin ütüsüz elbiseyle dolaşması gerekmez. Müminin hep tarhana çorbası yemesi gerekmez. Mümin de döner yer, köfte yer, pırzola yer ama et deposu hâline gelecek kadar da yemez. Dengeli bir şekilde yer, mümin azmanlaşmaz nimetle. Patlayana kadar değil ihtiyacı kadar yer; Araf suresinin 32. ayeti.

Karun üzerinden Rabbimiz örnek verirken bize de tembih buyurdu.

وَابْتِغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ

“Allah’ın sana verdiği şeylerde ahiret hayatını ara sen, ana eksenin bu olsun.”

وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا

“Dünyadaki nasibini de unutma.”

İşte denge bu. Bütün himmetin, gayen, enerjin ahiret üzerine kurulu. Ama dünyadan nasibini unutmak yok. Sen de çoluk çocuğunla oturup pirzola yiyorsun. Senin de evin müreffeh olabilir ama ahiret için yaşayacaksın. Ana eksen, yön ahiret yönü olacak. Bu da Kasas suresinin 77. ayeti.

İki ayet okuduk. Bu iki ayet kâfirlerin neden bu dünyada her şeyin sahibi gibi durduklarını gösterdi. İki ayet de okuduk bu iki ayet de müminlerin şu dünyada bir denge üzerinden dünyayı da sahiplenmeleri gerektiğini öğretti bize.

Kardeşler,

Burada; dünyanın fani olduğunda sıkıntı yok. Bunu kâfirler de biliyorlar. Bir yolcu olduğumuzu hepimiz biliyoruz. Kâfirler de biliyor. Mesela dünyada Batı’nın bu kadar teknolojisi ilerledi. Tıpta neredeyse genlerden insan yaratmaya kalkacaklar, hâşâ. Ama ebedî insan olsun dünyada diye bir iddiaları yok.

Çünkü dünyada insan ebedî kalsa birbirini yer. Birilerinin gitmesi lazım, geriden gelenlere yer açılsın diye. Ya yeni bir dünya kurulacak ya da mevcut dünyadan birileri gidecek ki geriden gelen yer bulsun. Herkes dünyada yolcu olduğunu biliyor. Biraz önceki konuştuklarımızın dengelemesinde iki türlü yolcu çıkıyor: Başiboş yolcu, sorumlu yolcu. Kâfir başiboş yolcudur. Mümin sorumlu yolcudur. Kâfir halk otobüsünü kullanan yolcu gibidir, koltuklarını tırnaklayarak gider; “Nasıl olsa ben bir daha binmeyeceğim bu otobüse” diye. Mümin dünyayı kendi arabasını kullanan bir şoför gibi kullanır. Sorumludur çünkü.

Mükellef mümin insan, dünya hayatını mükelleflik şartlarına göre değerlendirir. Kâfir ise halk otobüsünü kullanıyor, metro istasyonunu kullanıyor, inadına kirleterek gider. Başiboştur çünkü. Hesap vereceği yere gideceğini düşünmüyor. Mümin mükelleftir, hesap yerine doğru gidiyor. Bu bütün bu anlattıklarımızın temel dinamiği, bunu anladık zaten.

Bu denge Ebu Davud’un, Nesaî’nin ve İbni Mace’nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte saklı. Şimdi bu hadis-i şerifi hep beraber izleyelim. Ebu Davud’da 1548. hadis-i şerif, Nesaî’de 5467. hadis-i şerif, İbni Mace’de de 3837. hadis-i şerif. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz’in bir duası var bu hadiste. Bu duayı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in duası olarak da algılayıp camilerde hoca efendiler bize okutur, hatim dualarında falan çeker gideriz. Ya da “Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bu duada niye özellikle bu cümleleri kullandı” diye düşünürüz. Böylece mevcut dünyevîleşme, dengesiz dünya hayatı yaşamanın formülü de çıkmış olur ortaya; gerekçesi. Duayı teberrüken, inşallah içimize sinsin diye bir okuyayım. Ondan sonra tabii ki ezberleyelim. Namazlarda selamdan önce, selamdan sonra, otobüse binerken, arabaya binerken Arapçasıyla, Türkçesiyle bu duayı okuyalım. Ama bir şartla; şu dünyevîleşmeyi dengeleşmeye götürmeye vesile olsun diye. Bu dünya-ahiret

dengesi kurmayı bu cümle ile bitireceğim şimdi. Bu dersi bitiriyoruz. Ama sırrını çözerek. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bize bunu işaret etti. Bir türlü biz Resûlullah'ın dualarını çok mübarek dualar, virt diye okumanın ötesine götürüp bu duada hangi sır var düşünmeye cesaret edemedik. Nasıl buyurmuş:

Hadis-i şerif, sahih hadis-i şerif. Farklı farklı rivayetleri var, ben bir tanesini aldım.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْأَرْبَعِ: مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَتَّعِبُ وَمِنْ
دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ

“Allah’ım dört şeyden sana sığınyorum: Faydasız ilimden, Allah korkusu taşımayan kalpten, doymayan mideden, kabul olmayan duadan.”

Dört şeyden Allah’a sığınmış; faydasız ilim, Allah’tan korkmayan kalp, doymayan mide ve göz, ve kabul olmayan dua. Bunun dünyevîleşmeyle ne ilgisi var? Ne ilgisi var biliyor musunuz kardeşler? İlim sadece hafız olmak için, sadece ilmihâl okumak için, sadece derse katılmak için olunca, amel için olmayınca Allah’tan korkan kalp çıkmıyor ortaya. Doymayan gözün, midenin sahibi isen o aç karınla kabul olacak dua yapamıyorsun. Allah korkusu oturmamış, duası kabul olmamış Müslüman’sın sen. Dünyaya meyletmeyeceksin de kime meyil edeceksin? Namaz kılarken bile Allah korkusuyla hareket etmeyen bir bedeninin sahibinin ahiret eksenli bir hayat kurması mümkün mü? Demek ki bugünkü nesillerin faydalı ilim siyaseti gütmesi lazım artık.

İlimler kitap devirmek için değil, hangi yazar daha meşhur onun kitabını almak için değil; “Kitabı okuduktan, o ilmi elde ettikten, o dersi gördükten sonra hayatımda değişiklik var mı yok mu?”ya göre ölçülen ilim ve kitaptan söz ediyoruz. Buna fıkıh da dâhil. Akide kitabı okuyorsun, akide ilmi okuyorsun ama hangi mezhep haklı hangisi haksız bunu öğrenmek için, Allah’a daha yakın olmak için değilse zararlı bir ilim. Allah’a sığınılmış dört şeyden birini yaptın. Resûlullah’ın Allah’a sığındığı bir bela bu, sen onunla övünüyorsun; ilahiyat diploman var. İlahiyat diploması almışsın, Ebu Hanife ile cebelleşmek için.

Seni Allah korkusundan camiye bile gönderemeyen şeye ilim diyorsun sen. Ve kolesterolün yükselmiş, göbeğin yağ bağlamış, enselerin şişmiş; gözün aç. Göz açılığının en büyük belgesi nedir biliyor musunuz kardeşler? Devlet yirmi memur alacaktır, bir yere yirmi bin kişi müracaat eder. Anneler, babaların çocuğunu memur yapmak için vermeyecekleri şey yoktur. Öküzünü de satar tarlasını da satar, memur olsun çocuğu diye... Memur olduktan sonra, bir hafta sonra “devlet geçindirmiyor bizi, zam yapmıyorlar!” Aç sefil propagandaları başlar bu sefer. Ya memur olmak için her şeyini vermiştir. Hani bu memurluk bu kadar kıymetliydi? Doymayan gözden Resûlullah Allah’a sığındı.

Demek ki dünyevîleşme ya da ahiretle dünyayı dengede götürememek iki şeyden kaynaklanıyor: İlimlerimiz faydasız ilim oluyor. Ansiklopedik bilgi öğreniyoruz sadece. Midemizi değil gözümüzü doyurmamız gerektiğini anlayamadık hâlâ. İlim orijinal, tatbik edilecek ilaç gibi kullanılacak ilim olmayınca kalpler Allah’tan kopuk yaşıyor. Huşu yok. Namazda bile kaşınan Müslüman oluyorsun bu sefer. Ve gözümüzün doymadığı sofralardan kalkıyoruz. Cebimiz para doluyor, hırsımız bitmiyor. Neticede de aç ve doymamış gözlerin sahipleri olarak “ya Rab” deyip iki damla gözyaşı akıtamıyoruz.

Bugün başımıza gelmiş olan ana musibet budur kardeşler: Gözümüzün doymama sıkıntısı. Daha önce defalarca okuduğumuz hadis-i şerif var. Burada bir kere daha hatırlatacağım hadis-i şerifi. Buharî'de 4015. hadis-i şerif. Müslim'de 2921. hadis-i şerif. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ne buyurmuştu: "Sizin fakirlik sıkıntısı çekmenizden korkmuyorum. Dünyanın kapılarını size açmasından ve dünya üzerinden birbirinizle boğuşmanızdan korkuyorum. Sizden önceki ümmetler de böyle helak olmuşlardı zaten."

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.